

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд
на **Йочай Камиса**

на тема: „Влияние на качеството на обучение и чувството за принадлежност върху риска от отпадане от училище на гимназиалните ученици“,

**представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ ,
по професионално направление 3.2. Психология,
Докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“ ,
към Катедра „Психология“ на Варненски свободен университет
„Черноризец Храбър“ ,
с научен ръководител доц. д-р Даниела Карагяурова**

Изготвил становището: доц. д-р Севджихан Ахмедова Еюбова

от Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“ (професионално направление 3.2. Психология / Възрастова и педагогическа психология)

I.АКТУАЛНОСТ

Йочай Камиса изследва един актуален и болезнен проблем от областта на педагогическата и възрастовата психология, който е и пряко свързан с израелската образователна система – отпадането на учениците в гимназиалния етап от обучение. Целта на изследването е да се проучат настоящите политики за превенция на отпадането на ученици в тази възрастова група и предложи модел с акцент върху качеството на образованието и чувството на принадлежност. Направен е сериозен теоретичен обзор, в който са разгледани съвременната дефиниция за отпадане от училище, представени са актуални данни за делът на

отпадналите ученици в световен мащаб и в частност в Израел, като са приведени данни и за различните етнически общности. Разгледани са подробно факторите, имащи отношение към демотивацията и липсата на ангажираност при учениците; изброени са както рисковите, така и протективните фактори, които насочват към възможността училището да е предпоставка за физическо и емоционално благополучие.

II. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд на тема *„Влияние на качеството на обучение и чувството за принадлежност върху риска от отпадане от училище на гимназиалните ученици“* е с обем от 141 страници, с класическа структура от увод, три глави, заключение. Основният текст включва 23 таблици и 11 фигури. Списъкът с използваната литература съдържа 199 заглавия на английски език и иврит.

Дисертационният труд притежава следните силни страни:

Обектът, предметът, целта и задачите на дисертационното изследване са коректно дефинирани.

Използваните методи са релевантни на изследователския проблем и формулираните хипотези.

Теоретичната част на дисертационния труд е разработена с разбиране на изследваната област и със способност за оценка на наличното познание от гледна точка на възможностите за приложението му и създаването на промяна в практиките по превенция на отпадането на ученици.

Дизайнът на емпиричното изследване, самото му методологическо реализиране, статистическата обработка и интерпретирането на данните са доказателство за изследователските умения на автора.

III. НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

Дисертационният труд дава основание за формулиране на приноси в следните насоки:

1. Направен е подробен теоретичен преглед на многобройните фактори за явлението отпадане от училище, с акцент върху два основни аспекта – качеството на образованието и чувството за принадлежност.
2. Дисертационното изследване показва, че мотивационните програми могат да променят възприятието и да понижат риска от отпадане на учениците.
3. Предложена е програма за превенция и намаляване на отпадането от гимназията, чрез активно включване на учениците в обсъждане на концепциите качество на обучението и чувство на принадлежност.
4. Предложената програма използва моделът на социално-емоционалното учене, изследвана е, показва ефективност и след успешното тестване е препоръчана за прилагане в гимназиите в Израел.

IV. ПРЕПОРЪКИ

Представената дисертация е оригинално и ценно научно изследване, с безспорни приложни приноси. Моята препоръка към докторанта е да публикува резултатите от научно-изследователската си работа, както и съдържанието на авторската си програма за интервенция под формата на

наръчник за специалисти, които работят в областта на педагогическата и възрастовата психология, но и тези, ангажирани със създаване на образователни политики по проблема отпадане на учениците от гимназиален етап.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд, авторефератът, свързаните с темата 3 научни публикации, анализът на значимостта и съдържателните се научно-приложни приноси ми дават основание да предложа на членовете на Уважаемото научно жури да бъде присъдена образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 3.2. „Психология”, докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“ на Йочай Камиса.

24.06.2021 г.

Изготвил становището:

доц. д-р Севджихан Еюбова